

בראשונה פרק שני יומא

כג.

עין משפט נר מצוה

א ו מיי פ"ז מלכות
דעות הלכה ז סמג לאון
ז"ל:
ב ז מיי שם הלכה ח סמג
לאון י"ב:
ג ז מיי שם פ"ב הלכה ג
זפ"ה הלכה יג:
ד ח מיי שם פ"ז הל' ז
זפ"ב מ"ה השנה הל'
ז"ל:
ה ז מיי פ"ד מלכות
ז מיי הלכה ג:
ו ז מיי פ"ח מלכות כלי
המקדש הלכה ו:
ז"ל:

רבינו חננאל

שאינו נוקם ונוטר כנחש
אינו תלמיד חכם. איני,
הוא כתיב לא תקום ולא
תטור. והינין ההוא
במקו, כדתיב איזו היא
נקימה השאילני מגלך אל
לא, למחר אמר לו זה
השאילני קרדומך כו. כגון
אילו דברים שהן של ממון
אסור אבל צערא דגונא
כגון בדין וכיוצא בו
מותר. איני, והתיב
הנעלבים ואינם עולבין
הכותב אותם חרפתם ואינם
משיבין עושיין מאהבה
ושמחים ביסורין, עליהם
הכתוב אמר ואחביו
כצאת השמש בגבורתו.
ודחינן אפילו הכי נקיט
בליביה. והאמר רבא
המעביר על מדותיו
מעבירין לו על כל פשעיו.
ופרקין דמפיסו ליה
ומפיס. ומה הן מוציאין
אחת או שתיים. ומתמהנין
השתא שתיים מוציאין
אחת מבעיא. ופריך רב
חסדא האי דקתיב אחת
בבריא, שתיים בחוליה
שאינו מתאמץ להוציא
אחת, ושתיים מוציא
החולה אין מונין אותה לו
אלא אחת. והתיב כרב
חסדא אחת מוציאין שתיים
אין מוציאין, ויחידים
החוליהן.
להתענות, ואמרינן התם
מאן יחידים אמר רב הונא
רבנן, חולין דגרסינן
בברין בתחילת פרק
הנדר מן המבושל רבא
אמר מאן חולין רבנן, רבא
לטעמיה דאמר כמאן
מצלינן האינא אצירי
ומריע כהאי גנא, קצירי
קצירי ממש מריעי רבנן.
ואקשינן וכי המוציא
שתיים אחת מונין לו,
והתיב אין מוציאין לא
שלש ולא גודל במקדש
מפני הרמאין, ואם הוציא
שלש מונין לו, גודל אין
מונין לו. ולא עוד אלא
שהמוציא גודל או שלש
ולוקח מן הממונה בפקיע.
ופרקין מאי מונין לו
דקתיב אחת. והה כולו
לענין המצביעין למנין
כאשר אמרתו למעלה. אבל
המצביעין לפיסי המוציא
אחת מונין לו אחת
והמוציא שתיים מונין לו
שתיים. ומצאנו זה הדבר

שתיים מוציא אחת מבעיא. אע"ג דזכרנה דוכתי קתני לא
זו אף זו מ"מ היכא דאיכא שנייה אחרינה קאמר ליה
ועוד דאיכא דהוי זה בכלל זה לגמרי לא הוה ליה למיתני'
והא דלא פריך הכי זריש פ"ק דעירובין (דף ב:) וזריש פרק קמא
דסוכה (דף ב:) דקאמר ר' יהודה
מכשיר עד ארבעים וחמשים אמה
השתא חמשים מכשיר ארבעים
מיציעא יש לומר דכל היכא דלא
הוי דווקא אלא הוה הדין יותר לא
פריך הכי כדמשני זריש מפנין
(שבת דף קטו:) ארבע וחמש קופות
ארבעה וחמשה כדאמרי אינשי אכל
המקשה שהקשה התם חמש מפנין
ארבע מיציעא הוה סלקא דעתיה
דדוקא הוה ומשני ליה דלאו דווקא
הוי וצפרק צנות כותים (מה דף לו):
דקושי מטטר ארבעים וחמשים יוס
פריך ליה משום דדוקא הוה דאין
קושי מטטר לעולם וצפרק אלמנה
ניזונית (מבוצות דף יא). דקאמר אלמנה
ששהתה שמים ושלש שנים ולא תצעה
מוזוניה אצידה מוזוניה ופריך ליה
דאע"ג דהתם לאו דווקא דכ"ש אס
שהתה יותר דאצידה יש לומר משום
דהתם הוי שמים ושלש זו ואין צריך
לומר זו והלכך פריך ליה וכן צדק
צצא קמא (דף קטו:) גבי לוקח מן
הרועים ארבע וחמש לאן אכל לא
שמים ושלש ופריך השתא ארבע
וזנינן חמש מיציעא התם נמי הוי
זו ואין צריך לומר זו וצפרק צמה
אשה (שבת ד' ס:) גבי סנדל המסומר
פריך ליה משום דפשעטא ליה דהו
דוקא ד' או חמש אכל לא טובא
וצריש פרק אע"פ (מבוצות ד' לו).
משהה אדם אשתו שמים ושלש שנים
וגבי מיעוק יונק והולך ארבע וחמש
שנים (שם ד' ס:) איכא למימר
דפשעטא ליה דהוה הדין טובא הלכך
לא פריך ליה אי נמי צההיל דמיעוק
יונק ארבע וחי' שנים י"ל דדוקא
קאמר ד' לצריא וחי' לכחש'ו:
וירושלמים אינה מביאה עגלה
ערופה בו' והתניא
כו'. תימה לי מאי פריך לימא דכרבי
יהודה ס"ל דאמר לעיל צפ"ק (דף יב.)
דירושלים נתחלקה לשצטנים ואפי'
עזרות איכא למ"ד התם דנתחלקו
לשצטנים יש לומר דכלל הכי צריך
לשנויי כדי להצרות צבכיה דהא
לא שייך עגלה ערופה אלא היכא
דלח נודע מי הכהו והכח הכי
נודע ועוד דקאמר על העיר או
על העזרה פשיטא דעל העזרה לא
מיימנין דהא העיר הקרובה תמיד
ועזרה לאו עיר הוה אלא לפושעי
זערא זעלמא הוה דקאמר הכי:
יש

שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם
והכתיב ילא תקום ולא תטור ההוא בממון
הוא דכתיב "דתניא איזו היא נקימה ואיזו
היא נטירה נקימה אמר לו השאילני מגלך
אמר לו לאו למחר אמר לו הוה השאילני
קרדומך אמר לו איני משאילך כדרך שלא
השאילתני זו היא נקימה^א ואיזו היא נטירה
א"ל השאילני קרדומך אמר ליה לא למחר
א"ל השאילני חלוקך אמר לו הילך איני
כמותך שלא השאלתני זו היא נטירה
וצערא דגופא לא והא תניא^ב: הנעלבין
ואינן עולבין שומעין חרפתן ואינן משיבין
עושיין מאהבה ושמוחין ביסורין עליהן הכתוב
אומר^ג ואוהביו כצאת השמש בגבורתו
לעולם דנקיט ליה בליביה^ד והאמר רבא
יכל המעביר על מדותיו מעבירין לו על
כל פשעיו דמפיסו ליה ומפיס: ומה
הן מוציאין אחת מבעיא אמר רב חסדא לא
קשיא כאן בבריא כאן בחולה^ה והתניא
^ואחת מוציאין שתיים אין מוציאין במה
דברים אמורים בבריא אבל בחולה אפילו
שתיים מוציאין^ו והיחידין מוציאין שתיים
ואין מונין להן אלא אחת ואין מונין לו אלא
אחת והתניא^ז אין מוציאין לא שלישי ולא
גודל מפני הרמאים ואם הוציא שלישי מונין
לו גודל אין מונין לו ולא עוד [אלא] שלוקח
מן הממונה בפקיע מאי מונין לו נמי אחת
מאי פקיע אמר רב מדרא מאי מדרא אמר
רב פפא מטרקא דטייעי דפסיק רישיה אמר
אביי מריש הוה אמינא הא^ח דתנן בן ביבאי
ממונה על הפקיע אמינא פתילתא כדתנן
^טמבלאי מכנסי הכהנים ומהמיינייהן מהן היו
מפקיעין ובהן היו מדליקין כיון דשמענא
להא דתניא ולא עוד אלא שלוקח מן הממונה
בפקיע אמינא מאי פקיע נגדא: מעשה
שהיו שניהן שוין ורצין ועולין בכבש: ת"ר^י מעשה בשני כהנים שהיו
שניהן שוין ורצין ועולין בכבש קדם אחד מהן לתוך ארבע אמות של חבירו
גמל סכין ותקע לו בלבו עמד רבי צדוק על מעלות האולם ואמר אחינו
בית ישראל שמעו הרי הוא אומר^כ כי ימצא חלל באדמה ויצאו זקניך
ושופטיך אנו על מי להביא עגלה ערופה על העיר או על העזרות געו
כל העם בכביה בא אביו של תינוק ומצאו כשהוא מפרפר אמר הרי
הוא כפרתכם ועדיין בני מפרפר ולא נממאה סכין ללמדך שקשה עליהם
טהרת כלים יותר משפיכות דמים א וכן הוא אומר^{כא} וגם דם נקי שפך מנשה
[הרבה מאד] עד אשר מלא [את] ירושלים פה לפה הי מעשה קדים אילימא
דשפיכות דמים השתא אשפיכות דמים לא תקינו פייסא אנשברה גללו
תקינן אלא דנשברה גללו קדים וכיון דתקינן פייסא ארבע אמות
מאי עבידתיהו אלא לעולם דשפיכות דמים קדים ומעיקרא סבור אקראי בעלמא הוא כיון דחזוי
אפילו^{כב} ממיילא אתו לירי סכנה תקינו רבנן פייסא עמד רבי צדוק על מעלות האולם ואמר אחינו
בית ישראל שמעו הרי הוא אומר כי ימצא חלל באדמה אנו על מי להביא אנו על העזרות
וירושלים בת אתווי עגלה ערופה היא^{כג} והתניא עשרה דברים נאמרו בירושלים וזו אחת מהן
אינה

שאינו נוקם. נקמתו: ונוטר. אצידה כנחש צלצו: איני מוסך שלא
השאילני זו היא נטירה. שהדבר שמור צלצו ולא הסימו מדעמו:
דנקיט צניביה. ואס דא אחר לנקוס נקמתו זקיום המשפט
ישתוק: דמפיסו ליה. לזקש מחילה: חולה. אינו יכול לזקש
אצבעותיו וכשמוציא אחת יוצאה
חברתה עמה: ויחידים. בחולין
שאינו יושבין עם שאר בני אדם
אלא שוכנין או יושבין^א לזדס:
אלא אחד. אין נמנה אלא איש אחד:
אין מוציאין. עם האצבע לא שליט
ולא גודל דאין מוציאין שמים: ואס
הוציא שליט מונין לו. שאינו רמאי
לפי שהוה ניכר שאינו משני בני אדם
שאין יכול להרחיק זה מזה: גודל.
אס הוציא גודל אין מונין לו כלל
המלקות: הממונה על שנים
בפקיע. הממונה על שנים
הוציא שלישי מונין לו קא סלקא
צנה הסוס יותר ופקיע לשון פיסוק
דטייעי. רצועות שמעאלים העשויה
שום לסוסים: דפסיק רישיה. לכן
קרויה פקיעה שאינה רחבה כראשה
כשאר רצועות מלקות אלא מפסקת
כראשה לרצועות דקות כדי שירגיש
הקריא י"ח
2. בן יאבדו כל אבדיך?
ואבדיךו בצאת השמש
בגבורתו ותשקט הארץ
ארבעים שנה:
שופטים ה לא
3. פי ימצא חלק
באדמה אשר יי אלהיך
נתן לך לרשתה נפל
בשדה לא נודע מי
הדברים כא א
4. ונג דם נקי שפך
מנשה הרבה מאד עד
אשר מלא את ירושלים
פה לפה כבד ממשקו
אשר הקטיא את הירדה
לעשות הרע בעיני יי:
מלכים ב כא טז
גהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה ויחידים וכו'
שוכנים או יושבים. י"ב
ולי נלמה גבור דמידי
היינו רבנן כדלמא מתענית
דף י מאן יחידים רבנן
רבנן קראו חוליס דלויס'
בגמרי דף מט מאן חוליס
רבנן כו' דלוי' לפרושו
והכי כבר אמר אכל בחוליס
כו':
הגהות מהר"ב
רנשבורג
א נמי וכן הוא אומר וגם
דס נקי וכו'. י"ב עיין
מהש"ס בח"ס:
תום ישנים
לרבינו והא צניבשה דקרא
כמיב (מ"א טו, ה) ולא סר
מכל אשר זיכרו (ה') רק
בנדבין אזריה חסתי,
והאיכא מעשה דהסתא,
ובשלמא ממאי דקאמר קיבל
דוד לשון הרע לא קשיא
מדי מקרא, שאינו חושבה
על כך ענינה כיון דדברים
הניכרים חזו ביה [שבת
סו], וזע"פ ששקך היה
שונג [היה], וזע"פ דחשיב
ליה הכל עון, היינו משום
דחשיב נמי מעשה דשאל
דלגג לשון זע"פ ששונג
היה שהיה דורש ק"ו דלע"ג
כבן שנה שמשלוביך
בפי'ם וצואה. ותימה
היה סובר רב נתנאל
שהיה רוצה לומר שהיה כל
קן עניו שלא היה מקפיד על כבודו דמיב (מהללס קלף, צ) אס לא שומי ודוממני נפשי כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי, וסיועא
דחזו היינו שלא דיבר לשון נקיה כלפי שאול. רבינו ארי"ה.
השתא שתיים מוציאין אחת מבעיא. וליכא למימר אחת או שמים ואפילו טובא, דהא פשיטא שאין יכול להוציא כל אצבעותיו.
ובשנת פ' מ"ה הלכה א, ס, ה] הארכתי בך מילתא דאיכא דומא דפריך ליה וליכא דומא דלא פריך ליה.

מפורש בתלמוד ארץ ישראל מהו הצביעו, הוציאו אצבעותיכם הוציא אחת מונין לו, שתיים [מונין לו שלש אין מונין לו],
ובעו לה התם מהו אין מונין לו כל עיקר או אין מונין לו את היתירה, ופשטה אין מונין לו את היתירה. ועוד אמרו כיצד
היה מפיס מהלך לימין או לשמאל, א"י בן בר חייה ממה דתני מי שוכה בקטורת אומר לזה שעל ימינו אף אתה עמי
למחתה, דאד אמר לימין הפייס מהלך. תלמידו דר' יונה בשם ר' בון בר חייה לשמאל הפייס מהלך וזה שוכה לימין מוטב
שיוכה מי שעבר עליו הפייס פעמים מזה שלא עבר עליו הפייס אלא פעם אחת. ש"מ כשמוציאין אצבעותיהן לפייס מי
ההוציא אחת או שתיים מונין לו מה שהוציא, ומי שהוציא יותר אין מונין לו אלא שתיים. ומונה וכולו הכל ומעמידן כמין כוליאיר ונוטל מצנפת אחר מהן ומוציאין כל אחד אצבעו ועובר המנין על האצבעות ומתה והולך, ובמקום שמשלים החשבון
הוא הזוכה. פקיע מודורתא, והיא מטרקא, והיא כמין חבל מפתיל תלוי במקל כגון הרצועה שבי"ד מכין בה. פי' הממונה בפקיע, הממונה להכות בוה הפקיע.

יא א מיי פ"ז מהלכות בית המדרש הלכה יד ופ"ט מהלכות רוחם הלכה ד:
 יב ב מיי פ"ב מהל' מניין הלכה י:
 ג מיי פ"ב מהלכות מניין ומפוסק הלכה טו:
 יג ד מיי פ"ח מהל' כלי המקדש הלכה ד:
 יד ה מיי פ"י מהלכות כלי המקדש ה' א:

רבינו הגנאל

ש"מ שפירת דמים הוא דול שרבו הרצחנים (וטהרת כלים) כדקיימא קיימא. מ"ד ופושט ולבש שומע אני כדרך שפושט ביום הכפורים בשעה שרוצה לצאת בגדי קודש ולבש בגדי חול. ת"ל ופשט ולבש מקיש בגדים שלובש לבגדים שפושט בגדי מה בגדים שפושט בגדי קודש אף בגדים שלובש בגדי קודש. אי"כ מה ת"ל אחרים, אחרים פחותין מהם. ר' אליעזר אומר אחרים והוציא, לימד על הכהנים בעלי מומין שהן כשרים להוציא את הדשן. אומר מר אחרים פחותין מהן מאי משמע, דתנא דבי ר' ישמעאל בגדים שבישל בהן קדירה לרבו אל ימוזג בהן כוס לרבו ופשוטה היא. אומר ריש לקיש כמחלוקת בהוצאת הדשן, שנתן קמא כבר עבודה היא ובעלי מומין פטולין בהם, [ו]ן אליעזר סבר אינה עבודה והכונים בעלי מומין שריים בה, כך מחלוקת בהרמת הדשן. ור' יוחנן אמר מחלוקת בהוצאה אבל בהרמה הכל עבודה היא, והאי דאמרת אין לך עבודה ששברה בשני כלים, גלי דהתנא בכתנות ומכנסים והוא הדין במצנפת ואבנט. ומאי שנ דפריש (כהנ) [בהנ] אצטרף מרדו בד מרדו כמדתו לא ארץ ולא קצר. ומכנסי בד ילבש על בשרו, ללמד שלא יהא דבר מקדים על בשרו למכנסים כו'. לימא כתנאי ומכנסי בד ילבש על בשרו, מה ת"ל ילבש לרבות מצנפת ואבנט להרמה דברי ר' יהודה. קסבר עבודה היא לפיכך צריך שאר בגדים. ר' דוסא אומר לרבות בגדי כהן גדול של יום הכפורים שהן בד שכשרין לכהן הדיוט. מאי לאו בהא קמפלגי.

תוס' ישנים

יבול במצות יום הכפורים שפושט כ"ג בגדי קודש ויובש בגדי (בחוזה) [וחל]. נראה לרש"י דל"ג ליה דתמי שייך זה לכה"ג ביום הכפורים, וחי משום ששמה מגדלי וזה לצנני לכן ומגדלי לכן לצנני וזה, אלו ואלו קודש הם. וחי גס שפושט בגדי קודש ולבש בגדי חול, וי"ג כמות כ"ג צויה"כ אמי

שפיר, וחי על האי כהן גדול עלמו דהרמה שהוא משנה מגדלי קודש לצנני חול. א"ב מה ת"ה אחרים. כלומר משמע בגדי חול. משמע דלי לא מקשין ששטה ללבוש הוה משמע נמי בגדי חול, ומימה דא"כ אמאי איצטרף כדרך שבי"ג עשה שפושט בגדי קודש ולבש על חול, והא מאחרים משמע נמי הכי. י"ל שאני מביא אל למיין בעלמא, כלומר כדרך שבי"ג עשה דכמי נמי ופשט ולבש. ומאי דל"ג ליה אחי שפיר כדפרישית. אחרים והוציא לימד על בהנים בעלי מומין כו'. ולא פליג ארבעת תנא קמא, ולבש.

יש עבודה שבשרה בשני בל"ים. אבל איפכא לא תקשי לך יש לך דבר שאינו עבודה וטעונה בגדי כהונה כלל דהא לא קשה דגזירת הכתוב הוא להחמיר שהרי אין צוה איסור אם לובש בגדי כהונה שלא צעידן עבודה דמסקינן לקמן צריש פרק זא לו (דף סט.) דבגדי כהונה ניתנו ליהנות בהן וגדולה מזו אמרינן לר' יוחנן דבין הוצאה בין הרמה צארבעה כלים בין לתנא קמא בין לר"א דתרווייהו מרדו דמקיש צגדים שלובש לבגדים שפושט ואפי' הכי לר' אליעזר צעלי מומין כשרים להוצאה דלאו עבודה היא אע"ג דטעונה ארבעה כלים וקשה לי לריש לקיש דמוכח דלאו עבודה היא מדלא ארצה קרא ארבעה כלים א"כ למה לי קרא לרבי אליעזר להכשיר צעלי מומין ומאי טעמא דתנא קמא דפסל צעלי מומין להוצאה ויש לומר משום דצעל מום חשיב כמו זר דס"ד אמינא וכי תעלה על דעתך שזר וצעל מום קריבים לגבי המזבח ולהכי רריך קרא לר"א והיינו טעמא דתנא קמא דפסל: **מניין שלא יהא דבר גדול נמי כתיב צפרשת אחר מות ומכנסי בד י' לבש על צשרו איצטרף למיהדר ולמיכתביה צכהן הדיוט דלא הוה ילפינן להו מהדדי כיון דחלוקים הם לכמה ענינים:**

י' לבש ארבות מצנפת ואבנט אחרמה. פירוש דהכי קאמר קרא לרבות לצישה אחרת כיונא דההיא לצישה דקרא דכתיב ולבש הכהן מרדו צד וכו' דהיינו שני צגדים אחרים וקשה לי גבי הוצאה מנלן דצעי ארבעה צגדים כיון דגבי הרמה לא נפקא לן אללא מהיקשא א"כ הדרין ומקשין לצישה דהוצאה לפשיטה דהרמה כדלעיל ואמרינן צפרק אחיו מקומן (וצמים דף מט.) דצפקדים דבר הלמד דהיקש אינו חוזר ומלמד צהיקש ויש לומר דשמא לא מייקרי קדשים כהונה חורין ומלמדין צהיקש אי נמי ילבש ריבייהו הוא ולא הוה היקש אללא אמת לרבות לצישה אחרת וכיון דלא פרש כמה צגדים הוא מרצה אס אחד או שנים אין זה אללא גזירה מילתא צעלמא דשני צגדים קאמר דכתיב צקרא אי נמי כמאן דאמר צפרק אחיו מקומן (ג"ז ס.) היינו דכר אחר לא הוה היקש דכיון דגמרינן הוצאה מהרמה למאי דכתיב ציה גמרינן נמי מייניה מאי דאמירא ליה מהיקשא: מתרומת

אינה מביאה עגלה ערופה. דכתיב (דברים כא) כי ימצא חלל צארמה וגו' לרשתה ואין ירושלים ירושה דקסבר לא נתחלקה לצנטיס: **תלמודא.** ראייה: הכי גרסינן צתורת כהנים ו' ופשט ולבש יכול צמלות יום הכפורים ת"ל צגדיו צגדים וגירסא צשה"ס האריכה צלשונה **שומעני כדרך יום הכפורים פושט בגדי קודש ולובש בגדי חול תלמוד לומר כו'.** וחי פירושה ופשט ולבש האמור צהוצאת הדשן צבתפוח אל ממוץ למחנה הכתוב אחר תרומת הדשן ופשט את צגדיו ולבש צגדים וגו' יכול שמייל עליו חובה לשנות צגדיו בין תרומה להוצאה אס צא להוציא דשן שעל התפוח אחר ההרמה מיד כדרך שהיא חובה על כהן גדול צחמש עבודות צציוס הכפורים שמשנה צגדיו צכל העבודות צבין זו לזו ראשונה צצגדי והצ רביעית צצגדי לצן שליטת צצל והצ רביעית צצגדי לצן אף זה ישנה וזה שאין לו לשנות מצגדי לצן לצגדי והצ שהרי הדיוט הוא ואינו משמש צצגדי והצ ישנה צצגדי ו' קודש שהריס צבן כמו שגא' ו' ולבש ככהן מרדו צד ופשטו אמת וילבש צגדי חול שלו ויוציא הדשן: **תלמוד לומר בגדיו צגדים ומה תלמוד לומר אחרים פחוסי מהן.** כגון שחקים או מפשמן שאינו מוצה צ ואין דמיהס יקריס שהאפר מלכלס כשנוסאו חוץ למחנה וגנאי למלך שיהא משמש צבן על המזבח צעבודת אכילה: **אחרים והוציא לימד על כהנים צעלי מומין.** האי אחרים אכהן קאי כלומר כהנים שהן אחרים מרוקשין משאר עבודות כשיינן לעבודה זו: אל ימוזג בהן לרבו. לפי שנתעשו ונתלכלכו צצישול קדירה אף כאן לענין הוצאת הדשן אין כבוד הנהלן לשנת צבן שירות אחר: **כמחלוקת צהוצאה קסם צרבי אליעזר מכשיר צעלי מומין להוצאה כן מכשירן להרמה: שכשירה צשני כלים.** והכא מרדו צד ומכנסי צד הוה דכתיב: **גלי רחמנא צצפונת וצמכנסים.** ולימדך שאינה למד שהיא עבודה וצריכה אף מנצפת ואבנט: **מאי שגא' הני.** דנקט מאחר שצריכין ללן לשחוק מנייהו ואנא ידענא מדכתיב צבו כהן עבודה היא: **מרדו כמדמו.** כאן לימדך שיהא כמות כהנים למדת קומתו לא נגדרת ולא מסולקת והכי אמרינן צצמים (דף יח.) **ילבש על צשרו.** משמע שלובש צעורו ערוס שאין עליו אללא צשרו דאי לא תימא הכי על צשרו למאי כתיב: **ולרשצ"ל.** דאמר דווקא כתיביהו ולמימרא דאינה צריכה ארבעה נפקא ליה

הנך תרתי דרשות מלשון המקרא ששינה צלשונו שלא כתיב כמות למימרא מרדו כמדמו ושלא יקדים דבר למכנסים מעל צשרו ימירא נפקא ליה: **על צשרו מה ת"ל א.** גבי הרמת הדשן כתיב ולבש הכהן וגו' והוה ליה למכתב ומכנסי צד על צשרו ומהדר נמי אולבש דרישיה דקרא מה ת"ל שז צז ילבש צמכנסים לרבות עוד לצישה כיונא דה ומרצה שני צגדים החסרים כאן מכהונת הדיוט: **רבי דוסא אומר.** להביא ארבעה צגדי לצן ששמש צהן כהן גדול ציוס הכפורים שכשרין להדיוט כל השנה ואמירא ילבש ילבש מהתס דלא תימא והניחם סס כתיב לר' דוסא והניחם סס שלא ישתמש צהן ליום הכפורים אחר כדאמרינן צפ"ק (י:): **אבנט של כהן גדול.** ציוס הכפורים שהוא של צוץ לא זהו אבנטו של כהן הדיוט לעולם לפי שאינו משמש אללא צצל כלאים: לרבות

מי הכהו כתיב והא נודע מי הכהו אלא כדי להרבות בבכיה בא אביו של תינוק ומצאו כשהוא מפרפר אמר הרי הוא כפרתכם ועדיין בני קיים [כו'] ללמדך שקשה עליהם טהרת כלים יותר משפיכות דמים איבעיא להו שפיכות דמים הוא דול אבל טהרת כלים כדקיימא קיימא או דילמא שפיכות דמים כדקיימא קיימא אבל טהרת כלים היא דחמירא ת"ש מדקא נסיב לה תלמודא וגם דם נקי שפך מגשה שמע מינה שפיכות דמים הוא דול וטהרת כלים כדקיימא קיימא ת"ר ופשט ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן שומעני כדרך יום הכפורים שפושט בגדי קודש ולובש בגדי חול תלמוד לומר ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים מקיש יבגדים שלובש לבגדים שפושט מה להלן בגדי קודש אף כאן בגדי קודש א"כ מה תלמוד לומר אחרים פחותין מהן רבי אליעזר אומר אחרים והוציא לימד על הכהנים בעלי מומין שכשרין להוציא אחר מר אחרים פחותין מהן מאי משמע, דתנא דבי ר' ישמעאל בגדים שבישל בהן קדירה לרבו אל ימוזג בהן כוס לרבו ופשוטה היא. אומר ריש לקיש כמחלוקת בהוצאת הדשן, שנתן קמא כבר עבודה היא ובעלי מומין פטולין בהם, [ו]ן אליעזר סבר אינה עבודה והכונים בעלי מומין שריים בה, כך מחלוקת בהרמת הדשן. ור' יוחנן אמר מחלוקת בהוצאה אבל בהרמה הכל עבודה היא, והאי דאמרת אין לך עבודה ששברה בשני כלים, גלי דהתנא בכתנות ומכנסים והוא הדין במצנפת ואבנט. ומאי שנ דפריש (כהנ) [בהנ] אצטרף מרדו בד מרדו כמדתו לא ארץ ולא קצר. ומכנסי בד ילבש על בשרו, ללמד שלא יהא דבר מקדים על בשרו למכנסים כו'. לימא כתנאי ומכנסי בד ילבש על בשרו, מה ת"ל ילבש לרבות מצנפת ואבנט להרמה דברי ר' יהודה. קסבר עבודה היא לפיכך צריך שאר בגדים. ר' דוסא אומר לרבות בגדי כהן גדול של יום הכפורים שהן בד שכשרין לכהן הדיוט. מאי לאו בהא קמפלגי.

א) [שנת קיד. קט.], ב) [שפחים סה: זמחיס לה:], ג) [למקן סה: לה:], ד) [למקן סה: לה:], ה) [למקן סה: לה:], ו) [למקן סה: לה:], ז) [למקן סה: לה:], ח) [למקן סה: לה:], ט) [למקן סה: לה:], י) [למקן סה: לה:], יא) [למקן סה: לה:], יב) [למקן סה: לה:], יג) [למקן סה: לה:], יד) [למקן סה: לה:], יה) [למקן סה: לה:], יז) [למקן סה: לה:], יח) [למקן סה: לה:], יט) [למקן סה: לה:], כ) [למקן סה: לה:].

תורה אור השלם

1. כי ימצא חלל בארץ אשר יי אליהוך נתן לך לרשתה נפל בשדה לא נודע מי הקרוי: דברים כא א וגם דם נקי שפך משה הרבה מאד עד אשר מלא את ירושלם פה לפה לבד מחקאתו אשר החטיא את יהודה לעשות דבר בעיני יי: מלכים ב כא טז ופשט את בגדיו וקבש בגדים אחרים ודוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל מקום ויקרא ו ד וקבש את הדשן מרדו בד וקבש על בשרו ודברים את הדשן אשר האבל האש את העלה על המזבח ושמנו אצל המזבח: ויקרא ו ג

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ילבש וכו' וי"ל דשמש לא מייקרי קדשים. עיין לקמן דף לב ע"ה תוס' ד"ה מה לצישה:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה על כו' מ"ל ילבש. גני:

מוסף רש"י

בגדים שבשל בהן קדירה לרבו. דומיא דהוצאת הדשן, לא ימוזג בהן כוס לרבו. לפיכך חוקק ללבוש בגדים פחותים (שבת ק"ד.). כמדותר. שזה לארץ (פסחים טו.) ילבש על בשרו. משמע כשלבשן יהא צשרו מצלי לבוש, דאי לא הוה כמי לאשמעיקן למה לי על צשרו (סנהדרין טס.)

תוס' ישנים

אלא דריש מדממיה אחרים ליהווא דקאי נמי אכהנים (כ) [כו']. אע"פ שפחותין משאר כהנים שכשרים כד מחלוקת בהרמה. דכהנים צעלי מומין נמי כשרין לה דלאו עבודה היא, ואלא כרבי יהודה מיהא דבעיא לה ד' כלים ומרבי מנצפת ואבנט להרמה, ואחרים והוציא דקאמר לא צעי למימר אחרים שלא עשו תרומת הדשן, דהא שפירין שות, אללא אחרים לשאר עבודות קאי, ומכל מקום צהוצאת הדשן דווקא צעיקן פחותין. דאדא דאבנטו שר

בהן בו. וא"ת דטקי ולבש לרביי כל הי דמאו לרביי לנד מאבנט, דכי מוקמי ליה נמי לרבות מנצפת ואבנט לא כוליהו. י"ל דאמילמיה פריך דקאמר לרבות בגדי כ"ג כו', משמע דאחלוהו קאי. וא"ת ומאי דפריך ליה רבי מאבנט הא אינו לא מייירי באבנט כיון דמכשיר הרמה בשני כלים. לאו קושיא היא שהוא צא לרבות צצגדי כ"ג כו' כשרין לכהן הדיוט בכל עבודות שיש סס ד' בגדי כהונה.